

Projekt

z dnia 17 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XIX/.../25
RADY GMINY SOKOLNIKI**

WÓJT GMINY SOKOLNIKI

Sylwester Skrzypek

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLVI/275/22 Rady Gminy Sokolniki z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokolniki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Sokolniki

Rafał Prukop

RADCA PRAWNY
Radosław Karczmar
Radosław Karczmar

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Podstawowym narzędziem polityki dotyczącej przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwana w dalszej części ustawą oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. W programie zostały również uwzględnione zadania w obszarze uzależnień behawioralnych określonych w Narodowym Programie Zdrowia.

2. Program ten stanowi podstawowe narzędzie kształtowania lokalnej polityki w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych. Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz Strategii Antynarkotkowej UE oraz Narodowym Programem Zdrowia.

3. Program opracowano na podstawie diagnozy problemów społecznych przeprowadzonej na terenie Gminy Sokolniki, której celem było przedstawienie problemów społecznych dotyczących gminę Sokolniki w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Zebrany materiał badawczy, stanowił podstawę do opracowania programu zmierzającego do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców. Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminę Sokolniki w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

4. Wśród mieszkańców, którzy pili kiedykolwiek alkohol, 34,67% pije go kilka razy w roku, 32,00% kilka razy w miesiącu, 6,00% kilka razy w tygodniu, a 0,67% osób codziennie. W przypadku uczniów alkohol piło kiedykolwiek 21,56% ankietowanych. Można dostrzec, iż po alkohol rzadziej sięgają dziewczynki (9,33%) niż chłopcy (10,98%).

5. Problemem wśród mieszkańców Gminy Sokolniki jest problem nikotynizmu. Do codziennego palenia papierosów przyznało się 18,67% mieszkańców. Większość ankietowanych, którzy palą papierosy, wypala każdego dnia mniej niż 5 sztuk (48,48%). Dodatkowo część ankietowanych próbowało wiele razy rzucić palenie, ale im się nie udało (33,33%), a 27,27% mieszkańców nigdy nie próbowało rzucić palenia. Wśród uczniów do palenia przyznało się 11,98% z nich, a 0,60% pali regularnie. Dodatkowo 5,00% uczniów paliło w przeciągu ostatnich 30 dni więcej 1-5 papierosów dziennie.

6. Warto zwrócić uwagę również na kwestię sięgania po substancje psychoaktywne – 10,67% ankietowanych mieszkańców sięgało kiedykolwiek po substancje psychoaktywne, a 0,67% osób zażywa je raz w tygodniu. W przypadku uczniów po substancje psychoaktywne sięgało 3,59% uczniów, co pokazuje, iż skala problemu nie jest duża.

7. Istotnym problemem w gminie jest problem przemocy. Wśród ankietowanych mieszkańców przemocy doświadczyło 40,67% dorosłych osób. Zdecydowana większość z nich doświadczyła przemocy psychicznej (75,41%), a 55,74% osób doświadczyło przemocy fizycznej. Natomiast 26,00% ankietowanych osobiście stosowało przemoc wobec innych osób.

8. Problem przemocy jest widoczny również wśród uczniów – 22,75% uczniów przyznało, iż doświadczyło przemocy, a wśród tych osób 60,53% ze strony kolegów ze szkoły. Dodatkowo 29,94% ankietowanych twierdzi, że w ich szkole występuje zjawisko przemocy. Co wskazuje na to, iż problem przemocy rówieśniczej jest obecny wśród szkół na terenie Gminy Sokolniki. Diagnoza zostanie uzupełniona o uzależnienia behawioralne.

9. Inicjatorem zadań określonych Programem jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją, Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Specjalista ds. terapii uzależnień. Podmioty te współpracują z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji w Wieruszowie, SP ZOZ Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Wieruszowie, Gabinetem Terapii Krótkoterminowej i leczenia Uzależnień w Osjakowie oraz placówkami oświatowymi i Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Turystyki w Sokolnikach w kierunku wspólnego realizowania wyznaczonych celów strategicznych.

10. Na pokrycie wydatków związanych z realizacją Programu przeznaczone są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, planowane w budżecie gminy analogicznie jak inne źródła dochodów i wydatków.

Rozdział 2.

Zadania programu

§ 2. 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

2. Realizacja wymienionego zadania może odbywać się w szczególności poprzez:

- 1) udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 2) finansowanie programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 3) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz punktu pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych problemem uzależnień. W punktach konsultacyjnych znajduje pomoc osoby uzależnione od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 4) indywidualną psychoterapię osób uzależnionych;
- 5) programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniami;
- 6) wspieranie placówek leczenia uzależnień poprzez:
 - a) doposażenie placówek leczenia odwykowego,
 - b) zakup materiałów edukacyjnych,
 - c) dofinansowanie kształcenia pracowników placówek;
- 7) prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
- 8) opłacanie kosztów sądowych oraz kosztów biegłego sądowego związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- 9) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zadania te są realizowane w ramach poszerzenia i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

§ 3. 1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2. Z uwagi na występujący problem alkoholowy w rodzinach często pojawia się zjawisko przemocy, w ramach zadania realizowane będą również działania mające na celu zapobieganie przemocy oraz zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy specjalistycznej w ww. zakresie:

- 1) współfinansowanie działalności świetlicy dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, celem której jest prowadzenie zajęć o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i wychowawczym, w tym wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla osób zatrudnionych;
- 2) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;
- 3) pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
- 4) wspieranie działalności grup terapeutycznych;
- 5) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej;

- 6) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub wychowawczych;
- 7) prowadzenie edukacji społecznej na temat uzależnień zjawisk przemocy i możliwości uzyskania pomocy oraz sposobów reagowania na przemoc.

§ 4.1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

2. W ramach tego zadania realizowane będą działania informacyjno-edukacyjne w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych skierowane do ogółu mieszkańców gminy Sokolniki:

- 1) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych - działania te realizowane będą w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 2) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych organizowanych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Turystyki oraz placówkami oświatowymi z terenu gminy;
- 3) organizowanie spotkań młodzieży szkolnej z terapeutami, lekarzem psychiatrą, psychologiem, policją na temat uzależnień od alkoholu z punktu widzenia medycznego, społecznego i prawnego;
- 4) współfinansowanie letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych, rodzin o niskim statusie finansowym. W zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 5) sfinansowanie paczek świątecznych dla dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem, ubóstwem i patologią rodziców;
- 6) dofinansowanie zakupu nagród, materiałów edukacyjno-informacyjnych, gadżetów profilaktycznych etc. niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia w ramach profilaktyki uzależnień o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia. Organizowanie i finansowanie różnego rodzaju konkursów plastycznych, widowisk słowno – muzycznych o tematyce przeciwalkoholowej, przygotowywanych przez nauczycieli i uczniów oraz podopiecznych świetlicy dla dzieci i młodzieży;
- 7) zakup sprzętu sportowego niezbędnego do gier zespołowych w ramach aktywnego spędzania wolnego czasu przez młodzież;
- 8) finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, co zwiększa skuteczność w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia;
- 9) promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia w szczególności poprzez; organizowanie imprez rodzinnych, festynów, organizację kampanii edukacyjnych;
- 10) dofinansowanie działań profilaktycznych realizowanych przez Powiatową Komendę Policji w Wieruszowie;
- 11) doposażanie miejsc gdzie prowadzone są zajęcia z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi w ramach konstruktywnego spędzania czasu;
- 12) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;
- 13) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież. Działania te realizowane będą w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 14) organizowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli prowadzących zajęcia profilaktyczne. Zadanie to będzie realizowane w ramach edukacji kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 15) współfinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych zawierających programy profilaktyczno-edukacyjne ukierunkowane na problemy alkoholowe, narkomanii oraz w ramach poszerzenia i podnoszenia jakości oferty

opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

§ 5. 1. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

2. Realizacja zadania poprzez organizacje pozarządowe spełniające kryteria merytoryczne do finansowania stowarzyszeń i organizacji zajmujących się profilaktyką, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) współpracę z Poradnią ds. uzależnień, grupami samopomocowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) propagowanie trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia;
- 3) współpracę z organizacjami, instytucjami i osobami fizycznymi poprzez organizację i współfinansowanie imprez integracyjnych mających na celu propagowanie „trzeźwych obyczajów”. Zadania te są realizowane w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.

§ 6. 1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu reklamy napojów alkoholowych będą podejmowane interwencje oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą występować przed sądem jako oskarżyciel posiłkowy. W tym celu wymagana jest:

- 1) współpraca z policją i wymiarem sprawiedliwości;
- 2) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym ustawą;
- 3) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;
- 4) monitorowanie zgodności usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

§ 7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej:

- 1) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 2) integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Rozdział 3.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 8. 1. Członkom Komisji przysługuje jednorazowe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, bez względu na ilość posiedzeń Komisji w ciągu danego miesiąca.

2. Wynagrodzenie wypłacane jest do ostatniego dnia każdego miesiąca po przedstawieniu przez Przewodniczącego Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych listy obecności z odbytych posiedzeń Komisji. Prawo do wynagrodzenia przysługuje tylko w przypadku udziału w posiedzeniu Komisji.

3. Wynagrodzenie Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie umowy zlecenia zawartej z Wójtem Gminy Sokolniki.

4. Za przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Sokolniki członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł. osoba/punkt.

5. Komisja przeprowadzająca kontrolę punktów sprzedaży alkoholu powinna składać się z co najmniej 3 członków.

6. Podstawą wypłaty wynagrodzenia za przeprowadzenie kontroli dla członków biorących udział w kontroli jest Protokół z kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XIX/.../25
RADY GMINY SOKOLNIKI

z dnia ... grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy *prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomani oraz uzależnień behawioralnych. Zadania te w szczególności obejmują:*

1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii zgodnie z Narodowym programem Zdrowia;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata.

Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w naszym kraju, problemy związane z nadużywaniem alkoholu mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację, powodując wiele szkód społecznych takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinach, ubóstwo i bezrobocie. Działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii powinny być zatem przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026- 2029 ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez wyżej cytowany artykuł ustawy. Zadania realizowane będą przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Pełnomocnikiem Wójta Gminy Sokolniki, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokolnikach oraz inne organizacje i uprawnione podmioty, którym zadania będą zlecane.

WÓJT GMINY SOKOLNIKI

Sylwester Skrzypczak